

ROZDĚLENÍ ROLÍ V PROJEKTU

studentský manuál

1

Anotace

V této hodině si budete moci vyzkoušet projekt tak trochu v malém. Vyzkoušíte si různé role, které budou v projektu potřeba. Řeknete si, jaké znalosti a dovednosti ve skupině chybí. Aktivita je vhodná zejména na podporu týmové spolupráce a plánování.

Časová dotace

45 minut

Pomůcky

Flipchart/tabule, fix, vytištěné pracovní listy „Role“

Postup

Své zapojení do projektu Vyprávěj příběhy můžete využít k získání řady zkušeností, které se vám později budou hodit ve vašem profesním životě; jedná se o zkušenosti spojené nejen se samotným natáčením pamětnických příběhů, ale také o manažerské, facilitátorské, produční i propagační dovednosti, schopnost vést tým, rozdělovat si úkoly, nést zodpovědnost za přidělené úkoly, spolupracovat se svými spolužáky. Trochu nadneseně by se dalo říci, že stojíte u zrodu jakéhosi Post Bellum v malém ve své škole. Formou brainstormingu si můžete zkusit určit, co bude podle vás pro zdárný chod projektu důležité.

1. Zkuste si malý brainstorming na role, které budou pro projekt nezbytné, a na to, jaké činnosti se od dané role očekávají. Zapisujte vždy role a činnost. Stačí třeba 10 minut. Nejdříve se zkuste zaměřit na role v celém týmu, tzn. i role, které budou zastávat mladší spolužáci. Poté si teprve zkuste ještě jedno kolečko brainstormingu, tentokrát na role, které budou na vás.

Pravidla brainstormingu

- Brainstorming není anarchie. Aby se anarchií nestal, je dobré si určit jednoho, kdo aktivitu povede. Kouká na hodinky, určuje, co bude skupina právě dělat, utiší hlasité, povzbudí tiché a usměrní ty, kteří se volnou asociací třeba dostali na úplně slepou kolej.
- Zapisovat! Zapisovat! Zapisovat! Úplně všechno. I tu největší stupiditu. On je totiž někdy ke geniálnímu nápadu jen krůček. Tak ať máte odkud vykročit.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

vypravej.pametnaroda.cz

**paměť
národa**

- Zákaz kritizování. Nebo jinak: máte zákaz odrazovat nápadníky, tedy účastníky brainstormingu, kteří s nápady přicházejí, od dalšího aktivního působení. Že se vám ten nápad nezdá? Možná je fakt úplně mimo. Ale to si můžete říct potom, ju?
- Možná to znáte ze školy ze zkoušení: učitel položí otázku a očekává, že vypálíte odpověď s kadencí ra-ta-ta-ta-ta. Takhle to ale nefunguje. Pokud má mozek něco vymyslet, potřebuje na to čas. Tak mu ho dopřejte. A že v mezičase zavládne trapné ticho? Je jen jakoby trapné. Je to kreativní ticho. Dopřejte si ho a nesnažte se ho za každou cenu přerušit.

2. Když máte role vybrainstormované, zkuste k nim také dopsat jejich popis i kolik času práce v dané roli v projektu zabere. Pomůže vám k tomu třeba pracovní list. Můžete se rozdělit třeba do dvojic nebo malých skupinek a v nich popsat jednotlivé role. Pokud je vás hodně, vůbec nevádí, pokud dvě skupinky budou zpracovávat tutéž roli. Aspoň pak můžete posoudit, do jaké míry vnímají různí lidé stejnou roli stejně.

3. Vzájemně si představte popisy rolí, ke kterým jste dospěli ve skupinkách.

Zajímá vás, jaké bývají nejčastější role na jiných školách? Třeba tyto. Ale každý projekt je jedinečný a vyžaduje jedinečné role. Můžete se jimi inspirovat, ale rozhodně se jimi nenechte ovlivňovat. Proto tyto role nepředstavujte celé skupině před tím, než proběhne brainstorming.

Možné role:

rešeršista, ten, kdo vytipuje pamětníka – z okolí, z Paměti národa...

historik – ten, kdo zasadí příběh do historických souvislostí před natáčením i po něm

kameraman a střihač, výzkumník – ten, kdo před natáčením zajde za pamětníkem a poté sestaví jeho medailonek pro ostatní

tazatel – ten, kdo si připraví dopředu otázky, posbírání otázek od ostatních a bude je při natáčení pamětníkovi klást

grafik a kreativec – ten, kdo se podílí na vizuální podobě výstupu a vytváří propagační materiály – videoreportáže

vypravěč příběhu – ten, kdo spolu s ostatními vybírá a sestavuje linku příběhu

koordinátor – ten, kdo organizuje a celý projekt koordinuje, kdy co bude probíhat, komunikuje s učiteli a zástupci školy, města, obce, městské části...

produkční – ten, kdo vymýšlí podobu veřejné prezentace a zajišťuje její přípravu a zdárný průběh

moderátor – ten, kdo moderuje veřejnou prezentaci

právník – ten, kdo řeší souhlas pamětníka a souhlasy rodičů nezletilých studentů

4. A teď to nejtěžší. Nebo nejlehčí? Je třeba se dohodnout:

- Jakým způsobem se budou role v celém týmu rozdělovat? Jakým způsobem role představíte mladším spolužákům? Jak je budete motivovat k tomu, aby si nějakou roli zkusili?
- Jaké role budete zastávat vy jako starší a proč? V čem vaše práce pomůže mladším spolužákům?
- Je pravděpodobné, že v týmu budete kumulovat různé role. Jak to uděláte spravedlivě?
- Jak budete v projektu jako tým rozhodovat? Jak se rozhodnete s mladšími spolužáky, jakým způsobem budete rozhodovat?
- Kdo za co ponese zodpovědnost?

Vše si zapište do projektového deníku (ideálně samozřejmě elektronického a sdíleného, abyste k němu měli všichni stále přístup); případně vyvěste v místnosti, ve které se budete setkávat. A pokud jste se dohodli i na jménech, která se budou od teď spojovat s nějakou rolí, dopište je tam.

5. Pokud chcete, nechte „nositele“ jednotlivých rolí, aby si v klidu promysleli, co a jak budou v nové roli dělat, a poté to představí ostatním. Opět můžete využít pracovní list.

Do políčka „Role“ patří název role, do „Co budu mít na starosti“ patří úkoly, které z této role vyplývají. Nezapomeňte také na čas, který v rámci projektu plnění role zabere (např. kameraman povede hodinu „Jak natočit pamětníka – technická část“, včetně přípravy na ni, s juniorním kameramanem si vyzkouší natáčení pamětníka nanečisto, u natáčení pamětníka bude na začátku jako supervizor, aby ověřil, že má juniorní kameraman vše správně nastavené, celkový čas – 6 hod). Do posledního políčka si za sebe definujete, za co jste v roli zodpovědní (např. naučím juniorního kameramana natočit pamětníka a jeho vyprávění v dostatečné technické kvalitě i tak, aby byl pamětník v záběru dobře umístěn). Stejně tak si ale poznamenejte cokoli, co vám není jasné nebo s čím byste potřebovali pomoc.

A proč je důležité to znovu představovat ostatním? Inu, protože do hlavy si nevidíme. Třeba máte naprosto jasnou představu o tom, co budete dělat v roli „kameramana“. Ale úplně stejně zářivě jasnou představu mají i ostatní, kteří s vámi budou spolupracovat. A jejich zářivě jasná představa je třeba jiná než ta vaše. Třeba očekávají, že budete filmy i stříhat, animovat, moderovat a ještě k tomu si v tom vystříhnete i taneční etudu na téma „Člověk a vzpomínky“. A vy byste přitom chtěli jen pracovat s kamerou. Tak je fajn si to vyříkat hned na začátku.

Stejně tak, pokud si s něčím nevíte rady, potřebujete od ostatních pomoc nebo součinnost, tak si to nenechávejte pro sebe. Ostatní to nevědí. Řekněte jim to!

ROZDĚLENÍ ROLÍ V PROJEKTU

studentský manuál

Reflexe

Předtím, než se rozejdete, zkuste si pojmenovat pocity, které jste zažívali při pojmenovávání a rozdělování rolí. Bylo to těžké? Jsou nějaké role, které nikdo nechce dělat nebo naopak chtějí dělat všichni? Proč? Jste spokojeni s rolí a zodpovědností, kterou máte? Zaberou všechny role stejně času? Jsou potřeba ve všech fázích projektu? Rozdělili jste si práci rovnoměrně a spravedlivě?

